

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14Co/1035/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6107220273
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Podhorová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2014:6107220273.6

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v právnej veci navrhovateľov: v 1. rade: W. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX U., H. XXX, v 2. rade: I. N., nar. XX.XX.XXXX, H. XXX, v 3. rade: M. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX N. N., T. XX, v 4. rade: O. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX N. N., T. XX, v 5. rade: Z. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX N. N., X. Y. XX, proti odporcom: v 1. rade: L. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX N. N., L. XX, v 2. rade: Produkt management, s.r.o., so sídlom 976 52 Čierny Balog 775, obaja odporcovia zastúpení splnomocneným advokátom JUDr. Martinom Dianiškom, so sídlom Advokátska kancelária 974 01 Banská Bystrica, Sínečná 42, o zaplatenie 33 274,05 eur, o odvolaní navrhovateľov v 1., 2., 3. a 4. rade zo dňa 23.07.2014, 24.07.2014, 28.07.2014 a 29.07.2014 proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica číslo konania 16C/28/2008-345 zo dňa 30.06.2014, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu vo výroku o povinnosti navrhovateľov v 1. až v 4. rade nahradiť odporcom v 1. a 2. rade trovy konania **n e n í tak**, že navrhovateľom v 1. až v 4. rade právo na náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

Vo zvyšku zostáva uznesenie okresného súdu **n e d o t k n u t é**.

Navrhovateľom v 1. až v 4. rade náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením okresný súd konanie zastavil podľa ustanovenia § 96 ods. 1 a 3 O.s.p. v dôsledku späťvzatia návrhu na začatie konania navrhovateľmi v 1. až v 4. rade a rozhodol o trovách zastaveného konania vo vzťahu k týmto účastníkom s poukazom na ustanovenie § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p. tak, že uložil navrhovateľom v 1. až v 4. rade povinnosť spoločne a nerozdielne nahradiť odporcom v 1. a 2. rade trovy prvostupňového konania spočívajúce v trovách právneho zastúpenia v sume 13 839,40 eur na účet splnomocneného zástupcu odporcov, v lehote do troch dní odo dňa právoplatnosti uznesenia. V odôvodnení uznesenia súd s poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Sžo/173/2010 konštatoval, že pokiaľ navrhovateľ vezme návrh späť, platí, že zaviniel zastavenie konania a preto je povinný nahradiť trovy konania. V konkrétnom prípade navrhovateľa v 1. až 4. rade žiadali zastaviť konanie v dôsledku rozhodnutia v trestnej veci sp. zn. 2Pv 847/2007-97, na základe ktorého konanie sp. zn. 16C/28/2008 bolo prerušené. Súd uviedol, že v dôsledku správania navrhovateľov v 1. až 5. rade sa viedli súbežne dve konania, civilné a trestné. Vzhľadom na právoplatné ukončenie trestného konania dňa 1. 2. 2013, sa navrhovateľa v 1. až 4. rade rozhodli v civilnom konaní nepokračovať. Z uvedeného dôvodu potom mal súd za to, že navrhovateľa v 1. až 4. rade spôsobili zastavenie konania a sú tak povinní uhradiť trovy, ktoré spôsobili odporcom v 1. a 2. rade ich právnym zastúpením. Nakoľko navrhovateľ v 5. rade nesúhlasil so zastavením konania, súd bude pokračovať ďalej s týmto účastníkom. Následne potom súd preskúmal a vyčíslil trovy vo všetkých v spojených konaniach (10 C/49/2008, 9 C 55/2008, 7 C 71/2008, 16C 28/2008 a 16C 40/2008) pred spojením konaní a trovy konania 16C 28/2008 po spojení predmetných konaní a uložil povinnosť navrhovateľom v 1. až 4. rade spoločne a nerozdielne nahradiť odporcom v 1. a 2. rade trovy konania spolu v sume 13

839,40 eur na účet ich splnomocneného právneho zástupcu, s poukazom na ustanovenie § 149 O.s.p. v súdom uloženej lehote.

Voči výroku uznesenia okresného súdu o povinnosti nahradiť trovy konania podali navrhovatelia v 1., 2., 3. a 4. rade v zákonom stanovenej lehote odvolanie.

Navrhovatelia v 1. a 2. rade v odvolaní len v stručnosti zhodne poukázali na ustanovenie § 146 ods. 2 vety druhej O.s.p., v zmysle ktorého pokiaľ sa pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca. Na základe tohto ustanovenia potom navrhujú uznesenie okresného súdu v časti o trovách konania zrušiť.

Navrhovateľ v 3. rade v odvolaní voči uzneseniu okresného súdu v časti o náhrade trov konania uviedol, že rozhodnutie o náhrade trov odporcom a jeho odôvodnenie je síce možné, ale nespravodlivé a s týmto sa nestotožňuje. Ak aj formálne kopíruje judikát a zákon, tak obsahovo je v rozpore s tým, ako má rozhodovať súd. Uviedol, že návrh bol podaný dôvodne a žalobou sa domáhali vyplatenia mzdy, ktorú im zamestnávateľ nevyplatil. Následne po podaní návrhu na začatie konania rozhodol štát - súd rozsudkom sp. zn. 5T/121/2012, právoplatným a vykonateľnými dňa 1. 2. 2013, kde zo zločinu nevyplatenia mzdy a odstúpného podľa § 214 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona uznal súd za vinného V. Y. a uložil mu povinnosť uhradiť im istiny, ktoré žalujú v tomto konaní. Navrhovateľ v 3. rade podotkol, že napriek právoplatnosti spomínaného rozsudku ani jeden z navrhovateľov do dnešnej doby nedostal od odsúdeného žiadne finančné prostriedky. Navrhovateľ v 3. rade uviedol, že súd výzvou zo dňa 12.11.2013 ich vyzval, či na podanom návrhu trvajú, keďže bol za tento nárok obvinený a už aj odsúdený V. Y.. Uviedol, že pod vplyvom textu tejto výzvy podpísal vyjadrenie zo dňa 26.01.2014, že netrvá na podanom návrhu o zaplatenie mzdových nárokov. V texte vyjadrenia však výslovne uviedol, že súhlasí s ukončením konania za podmienok, že nebude musieť hradiť žiadne trovy konania a že ani jedna z protistrán si nebude nárokovať náhradu trov konania od jeho osoby. Navrhovateľ v 3. rade uviedol v odvolaní, že nemá právne vzdelanie a nie je zvyknutý používať právne predpisy, preto po obdržaní výzvy telefonoval pracovníčke okresného súdu, ktorej iniciálky v odvolaní uviedol, ktorá ho mala ubezpečiť o tom, že pokiaľ takéto vyjadrenie podpíše v znení, ako ho zaslal súdu, žiadne trovy by platiť nemal. Navrhovateľ v 3. rade zdôraznil, že on, ako aj ostatní navrhovatelia, sa stali obeťou trestného činu, ktorým im bola spôsobená škoda. V reálnom čase si právne odôvodnene a kvalifikovane uplatňovali svoje nároky a štát v inom konaní, do ktorého nemali možno zasahovať, osvedčil, že na nich bol spáchaný trestný čin. Ten istý štát im prostredníctvom svojich orgánov ukladá povinnosť, ktorá im zvyšuje škodu spôsobenú trestným činom. Rozhodnutiami súdu by mala byť zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov. Súd by mal kvalifikovaným spôsobom poučiť účastníkov o právach a povinnostiach, ako aj o dôsledkoch, ktoré so sebou jednotlivé úkony samotných účastníkov pre ne znamenajú. Na základe odvolania potom navrhovateľ v 3. rade navrhuje, aby odvolací súd zmenil rozhodnutie okresného súdu v napadnutom rozsahu tak, že neprizná odporcom náhradu trov konania a trov právneho zastúpenia.

Navrhovateľ v 4. rade vo svojom odvolaní voči uzneseniu okresného súdu v časti o trovách konania taktiež poukázal na znenie ustanovenia § 146 ods. 2 O.s.p. a navyše sa domnieva, že vzhľadom na okolnosti konania sú naplnené predpoklady na aplikáciu ustanovenia § 150 O.s.p., teda nepriznať náhradu trov konania z dôvodov hodných osobitného zreteľa. Uviedol, že v tomto konaní pristúpili ku späťvzatiu návrhu na začatie konania na základe výzvy súdu zo dňa 12. 11. 2013, ktorou boli požiadaní o vyjadrenie, či vzhľadom na to, že na obvineného V. Y. bol vydaný právoplatný trestný rozkaz sp. zn. 5T/121/2012 za nevyplatenie mzdy, za ktorý trestný čin bol aj odsúdený, trvajú na podanom návrhu o zaplatenie mzdových nárokov. Prvostupňový súd teda svojím postupom akceptoval procesné prepojenie ich podaného návrhu a trestného konania vedeného proti obvinenému, čím bola potvrdená aj dôvodnosť ich nároku voči odporcom v 1. a 2. rade. Navrhovateľ v 4. rade podotkol, že je len časovou zhodou okolností, že konanie proti V. Y. bolo skôr ukončené. Túto skutočnosť navrhovatelia nemohli ovplyvniť. Faktom zostáva, že konaním odporcov v 1. a 2. rade v spojení s odsúdením V. Y. bola spôsobená navrhovateľom značná finančná ujma na nevyplatenej mzde, a to nielen navrhovateľom v 1. až 4. rade, ale aj ďalším dvanástim kolegom, ktorí dohody o vykonaní práce podpísali. Z týchto dôvodov preto navrhovateľ v 4. rade nepovažuje za správne rozhodnutie prvostupňového súdu, ktorý navrhovateľov zaviazal na povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť odporcom v 1. a 2. rade trovy právneho zastúpenia. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti navrhovateľ v 4. rade zastáva názor, že sú tu dané dôvody hodné osobitného zreteľa na nepriznanie trov odporcom v 1. a 2. rade, ktoré mal súd za použitia ustanovenia § 146 ods. 2 O.s.p., v spojení s ustanovením § 150 O.s.p. pri svojom

rozhodovaní použiť a v tomto zmysle rozhodnúť. Navrhuje preto, aby odvolací súd odvolaním napadnuté uznesenie okresného súdu v časti o trovách konania zrušil a vrátil vec prvostupňového súdu na nové prejednanie.

Vyjadrenie k odvolaniu navrhovateľov v 1. až 4. rade podané nebolo.

V dôsledku odvolania krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v medziach daných ustanovením § 212 ods. 1 O.s.p. a bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 214 ods. 2 O.s.p. uznesenie okresného súdu v napadnutej časti výroku podľa ustanovenia § 220 O.s.p. zmenil tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia. Vo zvyšnej časti zostáva uznesenie nedotknuté.

V zmysle ustanovenia § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p. žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie bolo zastavené. Ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca (§ 146 ods. 2 O.s.p.).

V prípade zastavenia konania, pokiaľ ide o rozhodovanie súdu o náhrade trov konania, platí zásadne, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Ak však bolo konanie zastavené v dôsledku neskoršieho správania sa niektorého z účastníkov, a je mu možné pričítať procesnú vinu na zastavení konania, je v súlade so všeobecnou zásadou spravodlivosti zaťažiť tohto účastníka povinnosťou nahradiť trovy, ktoré vznikli do zastavenia konania. Súd je však povinný svoje úvahy, ktorými sa riadil pri rozhodovaní o náhrade trov konania riadne a presvedčivo zdôvodniť; obzvlášť, pokiaľ sa odklonil od všeobecnej zásady náhrady trov v prípade zastavenia konania v zmysle ustanovenia § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p. a považoval za potrebné aplikovať na konkrétny prípad ustanovenie § 146 ods. 2 O.s.p., ktoré predstavuje špeciálnu úpravu náhrady trov konania v prípade jeho zastavenia.

Navrhovatelia v 1. až v 5. rade sa (spočiatku) samostatnými návrhmi domáhali voči odporkyňi v 1. rade - ako vtedajšej štatutárnej zástupkyňi odporcu v 2. rade a voči odporcovi v 2. rade, ako právnomu subjektu, s ktorým mali navrhovatelia uzatvorené dohody o vykonaní práce, teda zamestnávateľovi, nárokov na vyplatenie pracovnej odmeny, vyplývajúcich z pracovného pomeru s odporcom v 2. rade. Okresný súd Banská Bystrica uznesením č.k. 16C/28/2008-106 zo dňa 06.08.2008 spojil skutkovo i právne totožné konania sp. zn. 16C/34/2008, sp. zn. 16C/40/2008, sp. zn. 15C/95/2008, sp. zn. 7C/71/2008, sp. zn. 10C/49/2008 a sp. zn. 9C/55/2008 na spoločné konanie s tým, že konanie bude naďalej vedené pod sp. zn. 16C/28/2008. Súd mal vedomosť, že pod sp. zn. 2Pv 847/07-97 viedla Okresná prokuratúra Banská Bystrica trestné konanie voči V. Y., aktuálnemu konateľovi odporcu v 2. Rade, pre podozrenie zo spáchania zločinu nevyplatenia mzdy a odstúpného podľa § 214 ods. 1 a odsek 3 Trestného zákona. Na základe tejto skutočnosti súd uznesením č.k. 16C/28/2008-268 zo dňa 01.08.2012 prerušil konanie v predmetnej veci do právoplatného skončenia konania v trestnej veci voči obvinenému V. Y.. Súd mal v konaní preukázané, že trestným rozkazom samosudcu Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 10. 12. 2012 sp. zn. 5T/121/2012 bol obvinený V. Y. uznaný za vinného zo spáchania zločinu nevyplatenia mzdy a odstúpného podľa § 214 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona, ktorého sa dopustil na tom skutkovom základe, že ako štatutárny zástupca spoločnosti Produkt management, s.r.o. so sídlom v Banskej Bystrici do dnešnej doby nevyplatil podľa dohody o vykonaní práce uzatvorenej v máji 2007 svojim 18 zamestnancom mzdu za mesiace máj až júl 2007, na vyplatenie ktorej mali nárok, v dôsledku čoho mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 3 rokov s podmieneným odkladom v skúšobnej dobe 4 rokov a súčasne mu bola podľa § 51 ods. 4 písm. c/ Trestného zákona uložená povinnosť spočívajúca v príkaze nahradiť v skúšobnej dobe spôsobenú škodu jednotlivým poškodeným menovite uvedeným v trestnom rozkaze s konkrétnou výškou nároku, ktorý je v zmysle trestného rozkazu odsúdený povinný im zaplatiť. Poškodenými v predmetnom trestnom konaní sú okrem ďalších bývalých zamestnancov aj navrhovatelia v 1. až v 5. rade. Trestný rozkaz nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňom 01.02.2013. Na základe tejto skutočnosti potom okresný súd výzvou zo dňa 12.11.2013 vyzval navrhovateľov v 1. až v 5. rade, aby súdu zaslali vyjadrenie, či vzhľadom na to, že bol obvinený V. Y. právoplatne odsúdený trestným rozkazom sp. zn. 5T 121/2012 za nevyplatenie mzdy, trvajú na podanom návrhu o zaplatenie mzdových nárokov. Navrhovatelia v 1. až v 4. rade na základe výzvy súdu uviedli, že na podaných návrhoch netrvajú, navrhovateľ v 5. rade uviedol, že na svojom návrhu trvá. Následne súd odvolaním napadnutým uznesením konanie po súhlase odporcov v 1. a v 2. rade zastavil a uložil navrhovateľom v 1. až v 4. rade s poukazom na ustanovenie § 146 ods. 2 vety prvej O.s.p. povinnosť nahradiť spoločne a nerozdielne odporcom v 1. a 2. rade trovy všetkých spojených

konaní v sume 13 839,40 eur, spočívajúce v trovách právneho zastúpenia odporcov, nakoľko vzhľadom na ich späťvzatie návrhov procesne zavinili, že sa konanie zastavilo a sú preto povinní znášať aj trovy zastaveného konania.

Vzhľadom na konkrétne právne i skutkové okolnosti vyplývajúce z obsahu spisu, sa však s týmto názorom odvolací súd nestotožňuje. Aj rozhodnutie súdu o trovách konania musí byť v súlade so všeobecnou zásadou spravodlivosti súdneho konania.

V tomto štádiu konania - v prípade zastavenia konania v dôsledku dispozitívneho úkonu navrhovateľov - sa súd spravidla ani nemá možnosť zaoberať otázkou dôvodnosti podania návrhu a teda hodnotiť úspech v konaní niektorého z účastníkov inak, ako výlučne len z procesného hľadiska. Pokiaľ však tvrdené, prípadne i preukázané skutočnosti vyplývajúce z obsahu spisu či pripojených listinných dôkazov jednoznačne nasvedčujú, že procesný úkon späťvzatia návrhu nasledoval len a výlučne ako následok správania sa odporcu, ktorý svojim úkonom alebo správaním zapríčinil, že predmet konania stratil opodstatnenie, súd bol povinný zohľadniť túto skutočnosť pri rozhodovaní o náhrade trov konania a v súlade s ustanovením § 146 ods. 2 veta druhá O.s.p. uložiť odporcom povinnosť nahradiť trovy konania navrhovateľov, ktoré im v súvislosti s dôvodným bránením svojho práva v konaní do jeho zastavenia vznikli. Takúto situáciu možno v konkrétnom prípade konštatovať.

Pokiaľ sa navrhovatelia v spojenom konaní domáhali svojich peňažných nárokov, ktoré mali právny základ v pracovnom pomere na základe uzatvorených dohôd o vykonaní práce s odporcom v 2. rade, ako zamestnávateľom, ktorý si nespĺnil povinnosti zamestnávateľa vyplývajúce z pracovnoprávných predpisov vyplatiť zamestnancom odmenu za vykonanú prácu, je zrejme, že ide o totožný nárok, ktorý bol predmetom aj trestného konania vedeného voči terajšiemu štatutárnemu zástupcovi odporcu v 2. rade. Nakoľko trestnoprávnu zodpovednosť za spáchaný skutok nevyplatenia mzdy a odstúpného v zmysle skutkovej podstaty tohto trestného činu podľa § 214 ods. 1 Trestného zákona nemôže niesť právnická osoba, ale subjektom, ktorý môže byť trestne zodpovedný za spáchanie tohto trestného činu je vždy štatutárny orgán právnickej osoby, ktorá je zamestnávateľom, nie je v konkrétnom prípade prekážkou aplikovateľnosti ustanovenia § 146 ods. 2 vety druhej O.s.p. skutočnosť, že terajší štatutárny zástupca odporcu v 2. rade, ktorý bol právoplatne a vykonateľne v trestnom konaní odsúdený za spáchanie zločinu nevyplatenia mzdy a odstúpného a bola mu uložená povinnosť nahradiť škodu navrhovateľov v 1. až 5. rade, nie je v tomto občianskoprávnom konaní priamo účastníkom, teda pasívne legitimovaným subjektom. Ako súčasný štatutárny orgán odporcu v 2. rade nesie v zmysle ustanovení trestného práva trestnoprávnu zodpovednosť za protiprávne konanie/správanie odporcu v 2. rade, ako pasívne legitimovaného subjektu v tomto občianskoprávnom konaní. Pokiaľ dikcia ustanovenia § 146 ods. 2 vety druhej O.s.p. predpokladá, že dôvodne podaný návrh bol vzatý späť v dôsledku správania sa odporcu a je v takomto prípade povinnosťou odporcu znášať trovy zastaveného konania, je zrejme vzhľadom na okolnosti konkrétnej veci, že zákonné predpoklady v zmysle tohto ustanovenia pre uloženie povinnosti odporcom v 1. a 2. rade znášať trovy zastaveného konania naplnené sú. Navrhovatelia v 1. až 4. rade vzali svoj dôvodne podaný návrh (dôvodnosť a opodstatnenosť nimi uplatnených nárokov na vyplatenie odmeny za vykonanú prácu bola preukázaná v trestnom konaní sp. zn. 5 P/122/2012), tento procesný úkon vykonali len v dôsledku, respektíve pod vplyvom toho, že medzičasom bolo o ich nároku rozhodnuté aj v trestnom konaní, a súčasne je nesporné, že trestné konanie prebiehalo v dôsledku protiprávneho - nezákonného správania sa odporcu v 2. rade, za ktorého v intenciách trestného práva nesie trestnoprávnu zodpovednosť jeho terajší štatutárny orgán. Pokiaľ teda možno zhrnúť, že v dôsledku právoplatného rozhodnutia o protiprávnom konaní/správaní sa odporcu boli vzaté navrhovateľmi dôvodne podané návrhy späť, je namieste, a v neposlednom rade aj v súlade so zásadou spravodlivosti súdneho konania, aby odporcovia v 1. a 2. rade, ako vtedajší zamestnávateľ navrhovateľov a vtedajší štatutárny orgán - konateľka zamestnávateľa navrhovateľov, boli zaťaženi povinnosťou znášať trovy zastaveného konania. Navrhovateľom v 1. až 4. rade by preto v súlade s ustanovením § 146 ods. 2 vety druhej O.s.p. vznikol nárok na náhradu trov, ktoré im vznikli v zastavenom konaní. Nakoľko si trovy konania neuplatnili a nežiadali ich priznať, odvolací súd, po preskúmaní uznesenia prvostupňového súdu v odvolaní napadnutom výroku podľa ustanovenia § 220 O.s.p. zmenil z uvedených dôvodov uznesenie tak, že navrhovateľom v 1. až v 4. rade trovy konania nepriznal.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p., v spojení s ustanovením § 224 ods. 1 O.s.p. a navrhovateľom v 1. až v 4. rade, ako v odvolacom konaní úspešným účastníkom, nepriznal náhradu trov odvolacieho konania, pretože trovy odvolacieho konania nežiadali priznať a ani si náhradu týchto trov neuplatnili.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.